

Martin Harkjerr Halse: *Ung må verden ennu være*

Av Nora Joung

Dersom man på et tidspunkt i 2015 drev rundt i Warnemünde, Tyskland og søkte ly fra regnet under arkadetaket på togstasjonen, ville man kunne slumpe over en uventet henvendelse. I en ramme à la JCDeceaux, hang nemlig en fotografisk reproduksjon av ett av Martin Harkjerr Halses malerier. I den grålakkerte rammen fortonte reproduksjonens fargemattede, nonfigurative motiv seg som et dekonstruert reklameoppslag. Kontureringene ble til hieroglyfer i skjønn uorden. Det var som om noen hadde vært inne i en Star Tour-reklame og sabotert. Det ligger også et element av selvsabotasje i presentasjonsformen. Det er et sjibbolet blant kunstnere og apparatet rundt dem at kunstverket er avhengig av den oppdragende rammen en *white cube* gir, for å kunne tydes.

En størrelse som maleri tåler naturligvis fint å bli lekt med. Dette er innreflektert i Martin Harkjerr Halses praksis. Maleriene inngår ofte i serier. Små forskyvninger i komposisjon og koloritt over flerfoldige motiv på kraftpapir, sponplater eller reklameinnstikk for nyttårsraketter. Synlige penselsstrøk i flatene, mettede farger i de vagt typografiske konturene. Repetisjon. Det later til at han går til verks med en blandet holdning av flid og improvisasjon. Over tid har han utviklet en egenartet diksjon. En måte å organisere de ulike nivåene i verkene på som er gjenkjennelig, og som antyder et langvarig, sammenhengende prosjekt. Martin Harkjerr Halse viser de ulike *tilstandene* i sin kunstproduksjon, dens avfalls- og biprodukter: skisser, videomateriale, snapshots, notater. Tilfanget er ofte overraskende. En liberal, og rett som det er litterær sitatpraksis, kunsthistorisk referering og bruk av *objet-trouvés*, gjør at verkene tiltaler en fra ulike virkelighetsnivå. Elementer fra trivialsfæren – for eksempel en avisside eller stikkordsnotater fra forelesninger – ligger over eller under kunstteoretisk kanon. Mosaikker av informasjon, oppsaket eller komplett, grundig introdusert, eller knapt antydnet.

Verkene ledsages av Martin Harkjerr Halses refleksive, ofte løpende kommentarer. Kommentarene har ulike modus. Det kan være et overdimensjonert maleri på en litt for smal vegg. Et lite brudd på utstillingskutyme i *the white cube*, som med sine formstrengte kompositoriske regler utgir seg for å være nøytral, men osrer av agenda. Eller det kan være å

smelte et skissemotiv på linjert ark ned i akryl, og gi det bestandighet, og dermed presumptivt høyere verdi. Det kan være en video montert vis-à-vis en gruppe maleri, som viser kunstneren i arbeid med et gjenstridig flak papir. Pairet faller ned mens han forsøker å male bildene som stilles ut på motstående vegg. Kommentarene later ikke til å være didaktisk motivert: De kommer ikke fra en som søker å sikre seg mot misforståelser eller feillesninger. Det er en generøs gest som gir innsyn i hvordan én kunstner danner sin subjektive orden i en kaotisk mengde erfaringer.

Nylig spøkte en kunstbyråkrat med meg. Hun sa at kunstnere kan deles opp i to kategorier: *thinkers* og *doers*. Jaha. Den falske dikotomien minnet meg om Martin Harkjerr Halse. Nærmere bestemt et verk han presenterte under akademitiden i Bergen, og som tilbakeviser påstander som den ovennevnte. På en ateliervegg hang et puslespill av notater, såvidt overmalt med tusj. Under de svarte feltene kunne man lese *oneliners* fra Foucault eller Derrida, eller hvem det nå måtte være som utgjorde Martins diett på den tiden. Videre fantes utbroderinger, tentative forsøk på å reformulere, anskueliggjøre og forstå stikkordene, gjøre dem til sine egne. Det var som å se dokumentet hvor han omsatte teori, assosiasjonsleker, vurderinger og fantasi til estetisk praksis. Jeg ble stående å se og lese. Det følte som en sjelden invitasjon.

Inngangen til utstillingen på Tag Team var for meg, som satt milevis unna på åpningsdagen, tittelen: *Ung må verden ennu være*. Det romantiske diktet *Følg Kaldet* hvor verset er hentet fra, er skrevet i Wergelandstroké. Formen kjennetegnes blant annet ved den rullende rytmen og rapsodiske sveip over ulike stemningsleier, tider og settinger. Betimelig kanskje, at maleriet jeg møtte i inngangen til utstillingen noen dager senere heter *Powerpoint Croquis*, og er helt nytt - men ser ut som en freske, falmet over hundrevis av år. Sammensureringen av ulike sfærer og tider følger Martin Harkjerr Halses logikk: Et historisk sus og forfallsestetikk, humoristisk undergravd av referanser til et avromantisert kontorverktøy for basal kommunikasjon.

Den historiske, kronologiske dissonansen fortsetter i hovedutstillingen. Mellomskalamaleriene *Haiku Hiking* og *Nytt Landskap*, som stilles ut vis-a-vis hverandre,

vekker også vage assosiasjoner til fresker hvor blyholdig hvitmaling har oksidert til svart og forvrent det originale motivet. De synlige penselstrøkene er på omtrentlig bredde med en voksen manns pekefinger, og gir en taktil fornemmelse av at kunstneren har vært i direkte berøring med flatene, mye slik fingeren farer over en touch screen. Avstanden er større i de fargemattede, opake feltene i maleriene. De som fremstår som en plutselig lukket dør i verket. I et kunstnerskap som ellers lar alle luker stå på gløtt for assosiasjoner og tolkning, virker de fortettede feltene som en mulighet til å reflektere over maleriets materialitet og tilblivelse.

Galleriets ene langvegg er reservert intense småarbeider, som beveger seg bort fra det strengt maleriske. *Prototype: Mars One Academy of Fine Arts* er et hvitt relieff som hopper bukk over de åpenbare Carl André-referansene og i stedet etablerer seg som en arkitektonisk modell for et utenomjordisk kunstakademi. Et forskyvende, lekent forhold mellom bilde og tittel er forsåvidt betegnende for utstillingen generelt. Ett av de mest kulørsterke motivene, med den tvetydige tittelen *Arabisk vår (remix)*, viser en noe febril figurasjon. Her er buskap på snirklete «veier» og motiver overtegnet av andre motiv i et intrikat og forvirrende landskap. På avstand ser det for den nærsynte ut som en forside fra den kalkulerte og oppsiktsvekkende delen av kulørt presse. Trer man nærmere, oppdager man at motivet er bygget rundt et fotografert utsnitt av et maleri. Det er en revurderende øvelse man er vitne til, som ringer fire år tilbake da tittelen ville funnet ekko i tabloidoverskriftene, og en ny bevegelse syntes å være i emning i bl. a Egypt og Tyrkia.

«Tittelverket» *Ung må verden ennu være*, viser et maleri med skjermens grensesnitt som premiss. Motivets er laget digitalt, og skrevet ut på linjert ark. Over ligger nok et motiv, denne gangen med håndens analoge indeks tilstede: Tilsynelatende har tusj blødd gjennom fra et annet ark, som ved vanvare eller vilje har ligget over den digitale utskriften. Det lille verket presenterer en merkelig «to-tid», et tvesyn. Det digitale utgangspunktet leker med forventningene til maleri med et nikk til dets baktunge historie. Men kunstneren klarer ikke motstå fristelsen til å legge en hånd på verket, bokstavelig talt. Han er tilstede i gjennomblødningene fra sin egen skisselek.

Nora Joung (1989) har en bachelorgrad fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen og en mastergrad fra Kunstakademiet i Oslo. Joung arbeider som kunstner og kritiker.

Denne teksten er en del av prosjektet Tag Team Texts, og er skrevet spesielt til utstillingen av Martin Harkjerr Halse. Sammen med en nærlesning av utstillingen vil den i løpet av 2016 utgis i fanzineform. Tag Team Texts er støttet av Bergen Kommune og Hordaland Fylkeskommune.